

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ: RSA 5580043

ชื่อโครงการ: พัฒนาการของเสียงวรรณยุกต์ที่เกิดจากอิทธิพลของเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำในภาษาตระกูลมอญ-เขมร และภาษาตระกูลไท: การศึกษาเชิงกลศาสตร์และโสตสัทศาสตร์

ชื่อนักวิจัย: ผณินทรา ธีรานนท์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

E-mail Address: tphanintra@hotmail.com

ระยะเวลาโครงการ: กรกฎาคม 2555-มกราคม 2557

เสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำต่อการเกิดของเสียงวรรณยุกต์มี 2 แนวคิด แนวคิดหนึ่งเชื่อว่าเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำทำให้เกิดเสียงวรรณยุกต์ขึ้น (rising) อีกแนวคิดหนึ่งเชื่อว่าเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำทำให้เกิดเสียงวรรณยุกต์ตก (falling) งานวิจัยนี้พิสูจน์แนวคิดที่ดังกล่าวโดยศึกษาภาษามอญและภาษาไทย ในตระกูลภาษามอญ-เขมร และตระกูลภาษาไทย ตามลำดับ ผู้บอกภาษามี 3 กลุ่มอายุ ได้แก่ กลุ่มอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป 35-45 ปี และต่ำกว่า 20 ปี ผู้วิจัยใช้วิธีเชิงกลศาสตร์ และโสตสัทศาสตร์ เครื่องมือที่ใช้ คือ โปรแกรม Praat และสถิติ เช่น t-test และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (หรือ ค่า r) ผลการวิจัยพบว่า เสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของระดับเสียง คือ ในภาษามอญ ค่าความถี่มูลฐานหรือค่าเฮมิโตนของสระที่ตามหลังเสียงพยัญชนะต้นเดี่ยวจะมีค่ามากกว่าเฮมิโตนของสระที่ตามหลังเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ ในทั้ง 3 กลุ่มอายุ อย่างไม่มีนัยสำคัญ แต่ในภาษาไทย ค่าเฮมิโตนของสระที่ตามหลังเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำและเสียงพยัญชนะต้นเดี่ยวมีค่าแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับกลุ่มอายุของผู้พูด ในแง่การขึ้นตกของระดับเสียง ผลการวิจัยพบว่าเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำทำให้เกิดได้ทั้งเสียงขึ้นและตก ส่วนผลการวิจัยเชิงโสตสัทศาสตร์ช่วยยืนยันผลการวิจัยเชิงกลศาสตร์ว่าแนวคิดเกี่ยวกับอิทธิพลของเสียงพยัญชนะต้นทั้ง 2 แนวคิดไม่มีแนวคิดใดถูกหรือผิด งานวิจัยนี้ยังพบเสนอรูปแบบการเปลี่ยนแปลงทางเสียงในภาษาไทย แต่ในภาษามอญยังไม่สามารถสร้างเป็นรูปแบบการเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากผู้พูดภาษามอญสามารถออกเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำได้อย่างชัดเจน งานวิจัยนี้ได้ศึกษาทัศนคติของผู้พูดภาษามอญและผู้พูดภาษาไทยที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของภาษาผ่านวิธีการสะท้อนภาพตนเองเพื่ออธิบายถึงสาเหตุที่ทำให้ภาษาเปลี่ยนแปลงไป ผลการวิจัยพบว่า อิทธิพลที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของภาษามี 2 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยภายใน (เช่น ค่านิยมสรีระของผู้พูดที่เปลี่ยนแปลงไป) และปัจจัยภายนอก (เช่น สื่อและเทคโนโลยี อิทธิพลของภาษาต่างประเทศ) ผลการวิจัยพบว่าสำหรับภาษามอญ ปัจจัยภายนอกมีอิทธิพลมากกว่าปัจจัยภายใน แต่ในภาษาไทยปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของภาษาในสัดส่วนเท่าๆกัน แสดงให้เห็นว่าผู้พูดภาษามอญมีแนวโน้มที่หวงแหนภาษาของตนเองมากกว่าผู้พูดภาษาไทย และน่าสนใจว่าในภาษามอญการเมืองและสงครามมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของภาษามอญอย่างมาก

คำหลัก: พัฒนาการของเสียงวรรณยุกต์ เสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ กลศาสตร์ โสตสัทศาสตร์

Abstract

Project Code : RSA 5580043

Project Title : Tonal evolution from the influence of initial clusters in Mon-Khmer and Tai Language Family: An acoustic study and a perception test

Investigator : Phanintra Teeranon, Mae Fah Luang University

E-mail Address : tphanintra@hotmail.com

Project Period : July 2011-January 2014

There are 2 aspects for initial consonant clusters to affect the tone birth and development. On the one hand, initial consonant clusters cause rising tone; on the other hand, they plausibly cause falling tone. This study attested these controversial issues in Mon of Mon-Khmer language family and in Thai of Tai language family. The informants were divided into 3 age groups; over 60 years, 35-45 years old, and below 20 years. Acoustic analysis and auditory test were conducted using Praat. Statistical analysis, e.g. t-test and coefficient r , was also used. The effect of initial consonant clusters on fundamental frequency of semitones was analyzed. It was found that, in the 3 age groups of Mon, semitone values of the vowels following single initial consonant were insignificantly higher than those following its pairs which was initial consonant clusters. However, semitone values of the vowels following single initial consonant were not always higher than those following its pairs which was initial consonant clusters in Thai. Regarding pitch contour, auditory test revealed that initial consonant clusters cause either rising or falling contour; both aspects of initial consonant clusters effect towards the contours are correct. This study also pointed sound change patterns in initial consonants of Thai, but not in Mon as Mon speakers strongly preserve initial consonant clusters. The causes of language change were studied through reflection. There were 2 factors causing language change; internal factors (e.g. social values, speech organs) and external factors (e.g. media and technology, foreign language). In Mon, external factors were the main factors causing the change, but in Thai both internal and external factors were the main causes. This can be interpreted that Mon people have a tendency to preserve their language much more than the Thai. One significant factor for language change in Mon was political and war.

Keywords: Tonal evolution, Initial consonant clusters, Acoustic study, Perception test